

MINISTERUL JUSTIȚIEI

**EVALUAREA TEMATICĂ A
CURȚII DE CONTURI A ROMÂNIEI
PRIVIND IMPLEMENTAREA
STRATEGIEI NAȚIONALE ANTICORUPȚIE 2021 - 2025**

Raport de evaluare

2024

Secretariatul tehnic al SNA
Str. Apolodor nr. 17, sector 5, 050741
București, România
www.just.ro

A. CURTEA DE CONTURI A ROMÂNIEI (CCR)

I. INTRODUCERE

- **Adresa fizică:** Strada Lev Nikolaevici Tolstoi 22-24, sector 1, București
- **Adresa virtuală:** www.curteadeconturi.ro
- **Cadrul legal care reglementează activitatea instituției:**
Art. 140 din Constituția României, republicată;
Legea nr. 94/1992, republicată, cu modificările și completările ulterioare.
- **Misiune / atribuții / competențe / structura:**

Misiunea Curții de Conturi a României (CCR) este să contribuie la o bună gestionare a finanțelor publice, oferind cetățenilor și reprezentanților aleși ai României asigurări suficiente că resursele publice sunt folosite corect și eficient.

CCR auditează modul de formare, de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public, respectiv: formarea și utilizarea resurselor bugetului de stat, ale bugetului asigurărilor sociale de stat și ale bugetelor unităților administrativ-teritoriale, precum și mișcarea fondurilor între aceste bugete.

CCR efectuează auditul financiar asupra conturilor de execuție al bugetului de stat, al bugetului asigurărilor sociale de stat, al fondurilor speciale, al bugetelor locale (ale județelor, ale municipiului București și sectoarelor municipiului București, ale municipiilor, orașelor și comunelor), al bugetului Trezoreriei Statului, al bugetelor instituțiilor publice autonome, al bugetelor instituțiilor publice finanțate integral sau parțial de la bugetul de stat, de la bugetul asigurărilor sociale de stat, de la bugetele locale și de la bugetele fondurilor speciale, după caz, al bugetelor instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii, al bugetului fondurilor externe nerambursabile, precum și al altor bugete prevăzute de legislația în vigoare.

CCR realizează acțiuni de audit de conformitate prin care se verifică și se urmărește dacă modul de administrare a patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale și execuția bugetului de venituri și cheltuieli al entității controlate sunt în concordanță cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative prin care a fost înființată entitatea.

CCR efectuează auditul performanței utilizării resurselor financiare ale statului și ale sectorului public; în cadrul auditului performanței se efectuează o evaluare independentă asupra economicității, eficienței și eficacității cu care o entitate publică, un program, un proiect, un proces sau o activitate utilizează resursele publice alocate pentru îndeplinirea obiectivelor stabilite.

CCR sesizează organele de cercetare penală în situațiile în care în timpul misiunilor de audit se constată existența unor fapte pentru care există indicii că au fost săvârșite cu încălcarea legii penale și informează entitatea auditată despre acest lucru.

▪ Organigrama

Potrivit Legii nr. 94/1992 de organizare și funcționare, Curtea de Conturi este condusă de un organ colegial, reprezentat de plenul Curții, format din 18 membri cu statut de demnitari, care sunt consilieri de conturi. Membrii Curții de Conturi sunt numiți de Parlament pentru un mandat de nouă ani, care nu poate fi prelungit sau înnoit. Conducerea executivă, cea care asigură coordonarea activității instituției în conformitate cu prevederile legale și cu hotărârile plenului se exercită de către președinte, ajutat de doi vicepreședinți, care sunt consilieri de conturi.

Conform prevederilor art. 140 alin. (5) din Constituție, Curtea de Conturi se înnoiește cu o treime din consilierii de conturi din trei în trei ani, în condițiile prevăzute de legea organică. Dintre membrii Curții, 12 au calitatea de coordonatori ai activităților specifice desfășurate de către departamentele din structura centrală, îndeplinind astfel și funcția de șefi de departament, numiți de către plen. Membrii Curții de Conturi sunt independenți în exercitarea mandatului lor și inamovibili pe durata acestuia.

Curtea de Conturi își exercită activitatea specifică, la nivel central, prin departamente și prin camere de conturi, la nivelul teritorial al județelor. Structura centrală cuprinde 12 departamente: zece departamente de audit, precum și două departamente specializate: unul pentru aspecte juridice și altul pentru coordonarea camerelor de conturi teritoriale. Departamentele sunt conduse de șefii de departamente numiți dintre consilierii de conturi. Cei doi vicepreședinți coordonează fiecare câte patru departamente, iar președintele coordonează direct patru departamente. Președintele coordonează, de asemenea, și activitățile privind metodologia de audit, relațiile externe, auditul achizițiilor publice, comunicarea și auditul intern.

Structura teritorială cuprinde camerele de conturi județene și pe cea a municipiului București. Cele 42 de camere de conturi funcționează fiecare sub coordonarea unui director și a unui director adjunct. Camerele de conturi teritoriale auditează unitățile și entitățile administrației publice locale la nivel local.

În vederea îndeplinirii unor obligații în domeniul auditului extern, ce revin României în calitate de stat membru al Uniunii Europene, este organizată și funcționează Autoritatea de Audit, ca organism independent din punct de vedere operațional față de Curtea de Conturi și față de celelalte autorități responsabile cu gestionarea și implementarea fondurilor comunitare nerambursabile. Autoritatea de Audit este singura autoritate națională competentă să efectueze audit public extern asupra modului de utilizare a fondurilor europene nerambursabile primite de la Uniunea Europeană, în conformitate cu legislația europeană și națională. Autoritatea de Audit este condusă de un președinte și doi vicepreședinți numiți de Parlament dintre cei 18 membri.

Autoritatea de Audit își exercită funcțiile prin structura centrală, având în componență cinci direcții, iar în teritoriu, prin opt direcții regionale.

Structura organizatorică a Curții de Conturi, statul de funcții, numărul de posturi de conducere și de execuție, domeniile de activitate și atribuțiile departamentelor, precum și ale celorlalte structuri se stabilesc de către plenul Curții de Conturi.

În cadrul CCR își desfășoară activitatea personalul de audit cu funcții de conducere (directori, șefi de serviciu) și de execuție (auditori publici externi), ale căror atribuții sunt reglementate într-un statut specific.

Funcțiile-suport ale Curții de Conturi și ale Autorității de Audit sunt asigurate de Secretariatul general, condus de secretarul general. Secretarul general este înalt funcționar public numit în funcție de plenul Curții de Conturi, în condițiile legii. În cadrul Secretariatului general sunt angajați funcționari publici și personal contractual.

Structura personalului Curții de Conturi la sfârșitul anului 2022 cuprinde în total 1966 de posturi aprobate, dintre care 1.690 de posturi ocupate astfel: 1.379 de posturi pentru activitatea de audit (1.109 posturi pentru Curtea de Conturi și 270 posturi pentru Autoritatea de Audit), precum și 106 posturi pentru funcționari publici și 205 posturi pentru personal contractual.

- **Structuri subordonate:** -
- **Resursele alocate pentru cele 3 standarde supuse evaluării:**
 - a) **resurse financiare:** în perioada de referință, CCR a alocat resurse financiare în cadrul celor necesare bunei funcționări a activității de audit public extern fără a fi necesară o defalcare specifică în ceea ce privește implementarea Strategiei Naționale Anticorupție.
 - b) **resurse umane:** CCR a alocat resurse umane (au fost desemnate grupuri de lucru pentru evaluarea riscurilor de corupție și incidentele de integritate, persoane care asigură legătura cu Secretariatul tehnic al SNA) pentru implementarea temelor supuse evaluării.
 - c) **resurse materiale** (calculatoare, spațiu pentru desfășurarea activității, acces la internet etc.): sunt cele puse la dispoziție de instituție în vederea îndeplinirii sarcinilor de serviciu curente.
- **Scopul misiunii de evaluare**

Prin Hotărârea Guvernului nr. 1269/2021 au fost aprobate *Strategia Națională Anticorupție (SNA) 2021-2025* și documentele aferente acesteia.

Potrivit art. 11 și 12 din *Metodologia de monitorizare a implementării SNA 2021-2025*, aprobată prin Ordinul Ministrului Justiției nr. 2046/2022, în cadrul reuniunilor desfășurate în luna decembrie 2022, platformele de cooperare au aprobat temele de evaluare tematică și instituțiile ce urmează a fi supuse evaluării în anul 2023.

Temele care fac obiectul misiunilor de evaluare tematică în anul 2023 sunt:

1. evaluarea riscurilor de corupție în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale și locale;
2. evaluarea incidentelor de integritate în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale și locale;
3. gestionarea mecanismului de implementare a SNA de către instituțiile publice (inclusiv întreprinderi publice).

Obiectivele procesului de monitorizare sunt:

- Identificarea progreselor înregistrate în implementarea SNA;
- Identificarea și corectarea problemelor practice apărute în aplicarea politicilor și normelor anticorupție;

- Creșterea gradului de cunoaștere, înțelegere și implementare a măsurilor de prevenire a corupției, în sectorul public și privat.

Procedura evaluării a constat în completarea chestionarului tematic de evaluare transmis la data de 19 aprilie 2023, organizarea vizitei de evaluare la sediul Curții de Conturi, în data de 25 septembrie 2023, și redactarea raportului de evaluare.

▪ **Componența echipei de evaluare**

Echipa de evaluare a fost compusă din:

- D-na **Rebeca FILIP**, Direcția Generală Anticorupție (Ministerul Afacerilor Interne), expert evaluator din partea platformei autorităților independente și a instituțiilor anticorupție;
- D-na **Anca HANEȘ**, Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor (ONPCSB), expert evaluator din partea platformei autorităților independente și a instituțiilor anticorupție;
- D-na **Oana BĂNĂȚEANU** - Head of Ethics & Business Integrity Romania, act. Greece and Cyprus - Sanofi Romania SRL, expert evaluator din partea platformei mediului de afaceri;
- Dl. **Dragoș Enrico DEDIU**, personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, Ministerul Justiției, expert evaluator din partea platformei administrației publice centrale.

Reprezentanții Curții de Conturi care au luat parte la întâlnire au fost:

- Dl. **Attila DÉZSI**, Consilier de Conturi, Reprezentantul CCR în cadrul Platformei de cooperare a autorităților independente și a instituțiilor anticorupție SNA 2021-2025;
- Dl. **Csongor-Attila DEZSÓ**, Consilier de Conturi, șeful Departamentului Juridic;
- Dl. **Corneliu Cornea**, director adjunct în cadrul DGMCRTI, persoană desemnată să asigure legătura cu Secretariatul tehnic al SNA;
- D-na **Andreea Elena Motoc**, auditor public extern în cadrul DGMCRTI, persoană desemnată să asigure legătura cu Secretariatul tehnic al SNA;
- D-na **Alexandra Maria Răducanu**, Consilier la cabinetul demnitarului;
- D-na **Anna Balogh**, Consilier la cabinetul demnitarului.

Din partea Secretariatului tehnic al SNA au participat:

- D-na **Cristina LIȚĂ**, consilier superior, Ministerul Justiției.

II. CONSTATĂRI

A. EVALUAREA RISCURILOR DE CORUPȚIE ÎN CADRUL AUTORITĂȚILOR ȘI INSTITUȚIILOR PUBLICE CENTRALE ȘI LOCALE

În anul 2022, la nivelul Curții de Conturi, conform datelor din chestionarul tematic de evaluare completat și transmis, la data de 18.04.2023, a fost constituit Grupul de lucru pentru evaluarea riscurilor de corupție, înființat inițial prin Hotărârea Plenului nr. 94/2020. Componența grupului de lucru a fost actualizată prin Hotărârea Plenului nr. 28/2022 în vederea implementării SNA 2021-2025.

Componenta grupului de lucru pentru implementarea metodologiei standard de evaluare a riscurilor de corupție este următoarea:

- membru al Plenului - consilier de conturi - responsabil cu implementarea SNA în CCR și reprezentant în Platforma de cooperare a autorităților independente și a instituțiilor anticorupție pentru implementarea SNA;
- președintele Comitetului de etică;
- director din cadrul Departamentului Juridic;
- director din cadrul Direcției de resurse umane și salarizare (DRUS);
- director adjunct din cadrul unui departament de audit;
- șef serviciu din cadrul Serviciului comunicare, imagine și relații publice;
- șef serviciu din cadrul DRUS;
- șef birou Audit intern;
- director din cadrul Direcției buget, financiar și contabilitate;
- șef birou din cadrul Direcției investiții, achiziții publice și patrimoniu;
- consilier din cabinet demnitar de la CCR (patru persoane);
- consilier din cabinet demnitar de la Autoritatea de Audit;
- șef serviciu din cadrul Autorității de Audit;
- director adjunct - DGMCRIT - DMPP - persoană de contact în relația cu Secretariatul tehnic al SNA.

A fost aprobată metodologia privind managementul riscurilor de corupție în cadrul Curții de Conturi, prin Hotărârea Plenului nr. 95/2022.

Conform art. 11 din Metodologia standard de evaluare a riscurilor de corupție în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 599/2018, au fost identificate și descrise riscurile de corupție pentru anul 2022. Registrul riscurilor de corupție pentru anul 2022 a fost elaborat, iar documentul a fost prezentat echipei de evaluare la data de 25.09.2023.

Din răspunsurile transmise la chestionar și din discuțiile purtate în cadrul întâlnirii, Registrul riscurilor de corupție de la nivelul Curții de Conturi este considerat un instrument de management de către conducerea instituției fiind utilizat pentru implementarea măsurilor de atenuare și limitare a riscurilor și a vulnerabilităților de corupție specifice activității de audit public extern, precum și a activităților suport care contribuie la îndeplinirea mandatului Curții de Conturi.

Membrii Grupului de lucru au beneficiat de o sesiune de formare pe tema analizei riscurilor de corupție. În acest sens, a fost exemplificat un atelier online organizat de Oficiul Național de Audit (SAO) din Ungaria, în data de 15.11.2022, la care au participat peste 25 de reprezentanți ai Curții de Conturi (responsabili de implementarea SNA și auditori publici externi).

Rezultatele implementării metodologiei de evaluare a riscurilor de corupție au fost avute în vedere la fundamentarea Planului de integritate adoptat la nivelul instituției în anul 2022.

În anul 2022 nu au fost elaborate proceduri de lucru ca urmare a activității de identificare a riscurilor de corupție.

În perioada de referință, registrul riscurilor de corupție nu a fost corelat cu Registrul riscurilor reglementat de art. 5 din O.S.G.G. nr. 600/2018.

B. EVALUAREA INCIDENTELOR DE INTEGRITATE ÎN CADRUL AUTORITĂȚILOR ȘI INSTITUȚIILOR PUBLICE CENTRALE ȘI LOCALE

La nivelul Curții de Conturi există un grup de lucru responsabil pentru implementarea metodologiei de evaluare a incidentelor de integritate care a fost înființat prin Hotărârea Plenului nr. 94/2020, cu modificările ulterioare, fiind alcătuit din 11 persoane (pentru implementarea SNA 2021-2025). Echipa de evaluare a constatat faptul că, potrivit Metodologiei de evaluare a incidentelor de integritate Curtea de Conturi a optat pentru constituirea unui grup de lucru responsabil cu implementarea Metodologiei, a cărei componență este aceeași cu cea a Grupului de lucru pentru evaluarea riscurilor de corupție.

Membrii Grupului de lucru responsabil pentru implementarea metodologiei de evaluare a incidentelor de integritate nu au beneficiat în cursul anului de referință de programe de formare în domeniul implementării prevederilor legale referitoare la evaluarea incidentelor de integritate.

De asemenea, potrivit mențiunilor cuprinse în chestionarul tematic de evaluare, la nivelul Curții de Conturi nu există o evidență distinctă a sesizărilor formulate conform art. 6 alin. (1) din metodologia de evaluare a incidentelor de integritate ci doar anual, odată cu întocmirea Raportului privind incidentele de integritate care se publică pe portalul intern conform chestionarului tematic de evaluare. Grupul de lucru responsabil pentru implementarea metodologiei de evaluare a incidentelor de integritate nu a primit sesizări în anul 2022, însă conducerea instituției evaluate a primit 2 sesizări în cursul anului 2022.

Cu ocazia vizitei de evaluare s-a constatat faptul că, la nivelul Curții de Conturi au existat în cursul anului 2022 un număr de 3 incidente de integritate. În două situații, față de două persoane care aveau funcția de auditor public extern s-a dispus măsura disciplinară a încetării raporturilor de muncă ca urmare a săvârșirii de abateri de la normele deontologice și alte prevederi similare menite să protejeze integritatea funcției publice, inclusiv cele stabilite prin legislație secundară și terțiară (Codul de conduită etică și profesională a personalului Curții de Conturi), într-un caz fiind vorba despre nerespectarea programului de lucru, iar în cel de-al doilea caz se făcea referire la un auditor public extern care a fost concediat în anul 2022, dar situația raportată nu mai reprezintă un incident, deoarece instanța a dispus anularea deciziei de concediere.

Un alt incident de integritate l-a vizat pe vicepreședintele Autorității de Audit care deținea și calitatea de consilier de conturi la data săvârșirii faptelor, cercetat, la finalul anului 2022, de către Direcția Națională Anticorupție (DNA) și arestat preventiv de săvârșirea infracțiunilor de dare de mită în formă continuată și trafic de influență. Vicepreședintele Autorității de Audit a fost revocat din funcție de către Parlament prin Hotărârea nr. 23/05.12.2022.

Instituția a publicat în aceeași zi în care evenimentele au devenit publice un comunicat prin care Curtea de Conturi a luat act de comunicatul DNA, reiterând poziția instituțională de susținere a actului de justiție și exprimându-și încrederea că autoritățile competente vor

soluționa acest caz în conformitate cu prevederile Constituției României și cu reglementările incidente.

S-a constatat că nu au fost elaborate rapoarte de analiză a incidentelor de integritate, potrivit dispozițiilor art. 7 din Metodologie, raport care să cuprindă, printre altele, tipul de eveniment, starea de fapt, cauzele incidentului de integritate, efectele incidentului de integritate, impactul incidentului de integritate asupra activității autorității sau instituției publice, dar mai ales propunerile de măsuri pentru prevenirea apariției unui incident similar, precum și responsabilul și termenul pentru implementarea măsurilor de prevenire și/sau control propuse.

Cu ocazia vizitei de evaluare, reprezentanții instituției au precizat faptul că, deși nu au fost elaborate rapoarte de evaluare privind fiecare incident de integritate în parte, a fost elaborat Raportul pe anul 2022 privind evaluarea incidentelor de integritate. În urma consultării paginii de internet a Curții de Conturi, în preziua vizitei de evaluare, experții evaluatori au constatat faptul că nu se găsesc publicate documentele și rapoartele aferente implementării Strategiei Naționale Anticorupție 2021-2025, documente care trebuie să fie publice, potrivit dispozițiilor H.G. nr. 599/2018. Publicarea acestor documente pe un portal intern instituțional nu este de natură să atingă obiectivul prevăzut de Metodologia de evaluare a incidentelor de integritate, respectiv de asumare și gestionare transparentă a aspectelor referitoare la incidentele de integritate, inclusiv din perspectiva informării publicului cu privire la măsurile dispuse în fiecare caz concret și pentru prevenirea pe viitor a ivirii unor situații similare.

Pe cale de consecință, neexistând rapoarte de evaluare a incidentelor de integritate, datele care trebuiau să fie conținute în acestea nu au fost valorificate în procesul de evaluare a riscurilor de corupție desfășurat în cursul anului 2022 conform art. 10 alin. 2 din HG 599/2018 privind metodologia de evaluare a incidentelor de integritate. De altfel, așa cum s-a precizat anterior, procedura evaluării riscurilor de corupție a fost demarată spre finalul anului 2022, ulterior actualizării componentei Grupului de lucru pentru evaluarea riscurilor de corupție în cadrul Curții de Conturi. În plus, potrivit chestionarului tematic de evaluare, reprezentanții Curții de Conturi au precizat faptul că valorificarea la nivel instituțional a aspectelor care se degajă în urma evaluării incidentelor de integritate se va realiza în anul 2023 de către Comitetul de etică în cazul auditorilor publici externi, după analizarea incidentelor de integritate înregistrate în anul 2022. Planul de integritate a fost aprobat de către Plenul CCR la data de 20.12.2022 prin HP 635/2022.

Membrii echipei de evaluare subliniază, în acest context, importanța ca evaluarea incidentelor de integritate să se realizeze la o perioadă de timp relativ scurtă de la producerea acestora, astfel încât măsurile dispuse să fie eficiente și implementate, inclusiv să se procedeze la reevaluarea și actualizarea documentelor specifice implementării Strategiei Naționale Anticorupție (Planul de integritate, Registrul riscurilor de corupție, procedurile interne de lucru, Codul etic etc.). Eficiența acestor măsuri este diminuată dacă sunt dispuse după trecerea unei perioade îndelungate de timp de la producerea evenimentelor. De altfel, echipa de evaluare menționează faptul că, potrivit Metodologiei standard de evaluare a riscurilor de corupție, Registrul riscurilor de corupție se actualizează în conformitate cu starea de fapt existentă la nivelul instituției, iar în situația apariției unor riscuri noi de corupție, este necesar ca acestea să fie evaluate și introduse în Registrul riscurilor de corupție revizuit. În unele cazuri, periodicitatea anuală a întrunirilor grupului de lucru poate să nu răspundă realităților concrete și cazurilor apărute în activitatea

recurentă a instituțiilor publice, astfel încât sunt necesare măsuri adaptate acestui specific care să răspundă prompt riscurilor și incidentelor apărute.

În ceea ce privește incidentele de integritate care au atras atenția mass-mediei, membrii echipei de evaluare nu au identificat măsurile concrete dispuse, în vederea evitării repetării acestor situații. Luând în considerare faptul că procedurile de finalizare și aprobare a raportului de evaluare cu privire la acest incident de integritate nu au fost parcurse în integralitate, este neclar modul de gestionare a acestor împrejurări la nivel instituțional. Evaluatorii au precizat, în cadrul vizitei de evaluare, că rapoartele de analiză a incidentelor de integritate nu presupun stabilirea unei vinovății sau nevinovății, ci doar a unor măsuri cu caracter administrativ care să permită preîntâmpinarea unor incidente de integritate și gestionarea lor eficientă din perspectiva actualizării actelor și procedurilor interne de lucru, răspuns necesar în fața unor provocări continue de ordin administrativ, politic și de asigurarea unui grad ridicat de transparență.

Codul etic la nivelul instituției datează din 2014 și nu a fost actualizat până la data vizitei. Echipa de evaluare consideră că este nevoie de identificarea acelor soluții care să permită actualizarea promptă a Codului etic, astfel încât răspunsul instituțional la eventuale incidente să fie unul eficient. Echipa de evaluare sugerează ca și bună practică întocmirea rapoartelor de evaluare la scurt timp după producerea incidentelor, analizarea cauzelor și a factorilor care au dus la producerea incidentelor, propunerea de măsuri concrete de prevenire și/sau control. Ca ultim pas, reevaluarea ulterioară a procedurilor existente și actualizarea lor cu măsuri care rezultă din evaluarea anterioară a incidentelor.

C. GESTIONAREA MECANISMULUI DE IMPLEMENTARE A SNA DE CĂTRE INSTITUȚIILE PUBLICE (INCLUSIV ÎNTREPRINDERI PUBLICE)

În cadrul Curții de Conturi, consilierul de conturi gestionează implementarea SNA, iar în îndeplinirea atribuțiilor sale, colaborează cu un director adjunct și un auditor public extern.

Conform discuțiilor avute pe marginea chestionarului tematic de evaluare, reprezentanții CCR au precizat faptul că la nivelul instituției sunt alocate resurse umane, materiale și financiare pentru a îndeplini obiectivele avute în vedere.

Principalele obiective ale politicii organizaționale în materie de integritate sunt:

- includerea integrității într-o practică bine susținută în cadrul CCR, menită să găsească cea mai bună utilizare a resurselor disponibile pentru combaterea corupției, pe baza unei evaluări sistematice a riscurilor;
- creșterea eficienței, calității și transparenței activităților desfășurate de CCR prin instituirea de controale de integritate corespunzătoare etapelor derulate la nivelul activității de audit și la nivelul activităților suport, care susțin activitățile specifice.

În conformitate cu chestionarul tematic și discuțiile din cadrul misiunii de evaluare, implicarea managementului în promovarea integrității la nivel instituțional constituie o prioritate a conducerii CCR. Un astfel de exemplu îl constituie implementarea standardelor de etică și integritate promovate de INTOSAI, respectiv standardele ISSAI 130 - Codul etic INTOSAI. Totodată, implementarea SNA este susținută de Plenul CCR prin: aprobarea declarației de aderare la SNA, desemnarea responsabilului pentru implementarea SNA, a

rapoartelor anuale privind implementarea de către CCR a SNA, a planului de integritate și asumarea obiectivelor din SNA 2021-2025.

Planul de integritate al CCR a fost elaborat în urma consultării structurilor de specialitate centrale și teritoriale ale CCR, precum și a compartimentelor care asigură suport pentru activitatea specifică, măsurile înscrise în acesta fiind stabilite în vederea îndeplinirii obiectivelor SNA 2021-2025 în concordanță cu riscurile de corupție identificate la nivelul instituției. Planul de integritate a fost aprobat de Plenul CCR în ședința din data de 20.12.2022 și aprobat prin HP nr. 635/2022.

Având în vedere data aprobării planului de integritate, în perioada de referință nu au fost implementate măsurile preventive identificate.

Conducerea CCR sprijină participarea auditorilor publici externi și a membrilor Comitetului de etică la webinare, sesiuni de prezentare pe teme ce țin de integritate și combaterea corupției.

În conformitate cu răspunsurile oferite în chestionarului de evaluare, nu sunt formalizate proceduri de sistem care adresează problematica SNA.

Codul de conduită etică și profesională a personalului CCR, aprobat prin HP nr. 126/2014, în curs de revizuire la data vizitei de evaluare, cuprinde aspecte legate de problematica prevenirii și gestionării conflictelor de interese, incompatibilități, organizarea și funcționarea Comitetului de etică, protecția avertizorului de integritate, pantouflage.

În ceea ce privește declararea averilor și intereselor, incompatibilități, transparența decizională, accesul la informații de interes public, CCR aplică în acest domeniu prevederile din actele normative în vigoare aplicabile sau ghidurile publicate de instituțiile abilitate.

Lista funcțiilor sensibile și a riscului asociat acestora, evaluarea riscurilor de corupție în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale și locale și evaluarea incidentelor de integritate în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale și locale sunt formalizate prin aprobări ale Plenului Curții de Conturi.

Înființarea și funcționarea în subordinea Plenului a Comitetului de etică, includerea în Codul etic a prevederilor necesare pentru identificarea potențialelor situații de conflict de interese, elaborarea unor instrumente de control ale eticii și integrității funcționale, care sunt implementate în cadrul CCR cum ar fi, de exemplu, declarații de independență, informări periodice pe probleme etice de către directorii structurilor de specialitate și transmise Comitetului de etică, chestionare care se transmit entităților verificate și care conțin întrebări privind aspecte de etică și integritate etc.) s-au dovedit a fi cele mai eficiente măsuri de promovare a integrității în cadrul CCR.

În cadrul CCR au fost implementate în cursul anului 2022 proiecte cu finanțare externă nerambursabilă în domeniul integrității/anticorupției.

IV. BUNE PRACTICI

A. EVALUAREA RISCURILOR DE CORUPȚIE ÎN CADRUL AUTORITĂȚILOR ȘI INSTITUȚIILOR PUBLICE CENTRALE ȘI LOCALE

Nu au fost identificate.

B. EVALUAREA INCIDENTELOR DE INTEGRITATE ÎN CADRUL AUTORITĂȚILOR ȘI INSTITUȚIILOR PUBLICE CENTRALE ȘI LOCALE

Nu au fost identificate.

C. GESTIONAREA MECANISMULUI DE IMPLEMENTARE A SNA DE CĂTRE INSTITUȚIILE PUBLICE (INCLUSIV ÎNTREPRINDERI PUBLICE)

Nu a fost identificat un mecanism de implementarea a SNA.

IV. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

A. EVALUAREA RISCURILOR DE CORUPȚIE ÎN CADRUL AUTORITĂȚILOR ȘI INSTITUȚIILOR PUBLICE CENTRALE ȘI LOCALE

În vederea îmbunătățirii activităților desfășurate în acest domeniu, formulăm următoarele recomandări:

1. Corelarea Registrului riscurilor reglementat de art. 5 din O.S.G.G. nr. 600/2018 cu Registrul riscurilor de corupție aprobat la nivelul instituției.
2. Asigurarea formării profesionale a membrilor grupului de lucru în domeniul managementului riscurilor de corupție.
3. Publicarea Planului de integritate pe pagina de internet a instituției.

B. EVALUAREA INCIDENTELOR DE INTEGRITATE ÎN CADRUL AUTORITĂȚILOR ȘI INSTITUȚIILOR PUBLICE CENTRALE ȘI LOCALE

În vederea îmbunătățirii activităților desfășurate în acest domeniu, formulăm următoarele recomandări:

1. Elaborarea și aprobarea cu celeritate a rapoartelor de evaluare a incidentelor de integritate.
2. Publicarea pe pagina de internet a instituției a documentelor specifice implementării Strategiei Naționale Anticorupție 2021-2025 (Planul de integritate, rapoartele de evaluare a incidentelor de integritate, Raportul pe anul 2022 privind evaluarea incidentelor de integritate).
3. Asigurarea cadrului necesar ca persoanele responsabile cu implementarea metodologiei de evaluare a incidentelor de integritate și evaluarea incidentelor de integritate să participe la programe de pregătire profesională corespunzătoare.

C. GESTIONAREA MECANISMULUI DE IMPLEMENTARE A SNA DE CĂTRE INSTITUȚIILE PUBLICE (INCLUSIV ÎNTREPRINDERI PUBLICE)

Având în vedere:

- prevederile *Ordinului Secretariatului General al Guvernului nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice și obligativitatea implementării acestor prevederi de către toate instituțiile din administrația publică centrală și locală,*
- faptul că, la nivelul Curții de Conturi a României, nu au fost identificate proceduri de sistem și proceduri operaționale prin care să se asigure realizarea, monitorizarea și evaluarea activităților care se desfășoară la nivel intern cu privire la implementarea standardelor prevăzute de Strategia Națională Anticorupție prin HG nr. 1269/2021 privind aprobarea Strategiei Naționale Anticorupție (SNA) 2021-2025, recomandăm aplicarea de către CCR a prevederilor O.S.G.G. nr. 600/2018 cu privire la crearea și implementarea unui sistem de control intern managerial la nivelul instituției care să creeze mecanismul necesar (constituirea unei comisii de monitorizare a SCIM, persoane desemnate la nivel de structuri interne cu responsabilități în domeniul SCIM, inventarierea activităților procedurabile, stabilirea de indicatori de performanță aferente activităților, identificarea riscurilor aferente activităților, crearea unui mecanism de gestionare a riscurilor identificate, elaborarea de proceduri aferente fiecărei activități procedurabile inventariate etc.) pentru asigurarea implementării standardelor prevăzute de Strategia Națională Anticorupție prin H.G. nr. 1269/2021 privind aprobarea Strategiei Naționale Anticorupție (SNA) 2021-2025.